

Myšlenka udržitelnosti je přirozená součást byznysu

Na Fakultě ekonomické funguje Centrum podnikání a udržitelnosti, které nabízí pomocnou ruku studentům z celé Západočeské univerzity. Podporuje jejich snahy podnikat a šíří myšlenku udržitelnosti. „Udržitelný byznys je podle mě budoucnost podnikání,“ říká jeho vedoucí Petra Taušl Procházková.

text: **Pavel Korelus**

foto: **Tereza Němečková**

Pojem udržitelnost je dnes rozhodně v módě. Jak ale poznat, kdy jde jen o marketing, který se tváří seriózně, a kdy o opravdový poctivý projekt, který to myslí vážně?

Základem je snažit se jít trochu více do hloubky a nekupovat lidově řečeno zajíce v pytli. S tím určitě úzce souvisí i pojem greenwashing, který si troufnu označit za další buzzword dnešní doby. Pokud nechceme podporovat aktivity tohoto „ozeleňování“, snažme se alespoň trochu zamyslet nad daným produktem nebo aktivitou spojenou s udržitelností a kriticky zvážit, zda je to skutečně tak, nebo se to jen tváří. Byla by nepravda tvrdit, že chování každého z nás nemá nějaký negativní dopad na okolí, nikdy se nejde chovat stoprocentně udržitelně. Ale vždy je možné hledat udržitelnější cestu a neříkat si, že něco nemá smysl a nejde, protože sami nic o sobě nezměníme. Stačí malý krok pozitivním směrem a možná inspirujete ostatní k něčemu podobnému.

Jste vedoucí Centra podnikání a udržitelnosti, které funguje pod Fakultou ekonomickou. Co a komu centrum nabízí?

Začala bych možná trošku šířeji. Naše „Cépeučko“ vzniklo v roce 2015 s hlavní ambicí podporovat a inspirovat studenty k podnikání nebo vůbec k tomu, aby si hráli s myšlenkou začít podnikat. Naprosto přirozeně se k této aktivitě nabalila myšlenka udržitelnosti, a to nejen proto, že udržitelný byznys je podle mě budoucnost podnikání. Obecně mi na univerzitní půdě dlouho chyběla větší ambice šířit myšlenku společenské odpovědnosti a udržitelnosti a snažit se mladé upozornovat na tuto oblast a vést je tímto směrem. Proto jsme se rozhodli s tím něco udělat. A jak už jsem zmiňovala, nemůžeme změnit vše, ale i sebemenší krok a posun vnímám jako velký úspěch.

Ale zpět k dotazu. Ve zkratce děláme, co můžeme, abychom nabídli pomocnou ruku další generaci

inovativních podnikatelů a podnikatelek. Do byznysu se také snažíme dostat myšlenku udržitelnosti tak, aby se stala jeho přirozenou součástí. A kromě toho vzděláváme a šíříme myšlenku udržitelnosti ve všech ostatních směrech, nejen v oblasti podnikání. Primárně jsme tu pro studenty celé ZČU, kteří se mohou přijít třeba jen poradit nebo se zúčastnit jakékoliv naší aktivity a eventu.

Jaké aktivity to jsou?

Rozdělila bych je do čtyř základních kategorií: soutěže, workshopy, univerzitní předměty a iniciativy. Společně s Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích realizujeme již několik let soutěž podnikatelských nápadů Invest Day. Dále organizujeme sérii tematických workshopů Business Date. Při nich se mohou účastníci seznámit a vyzkoušet si celou řadu aktivit, které jim pomohou realizovat jejich nápad na vlastní podnikání, poznat, jak na to, a seznámit se s experty na slovo vzaty. Já ale vždy říkám, že na naše byznysové rande může přijít kdokoliv, kdo si chce rozšířit obzory a nemusí nutně chtít začít podnikat. Celá řada těchto setkání je totiž tematicky pestrá a přenositelná do širších oblastí.

Do kategorie Univerzitní předmět určitě patří vaše Amazing Business School. Ten se od běžných předmětů liší třeba tím, že se koná v jedoucím vlaku.

A skutečně si ho užíváme. Máme na naší fakultě samozřejmě další akreditované předměty s tematikou zaměřenou na podnikání, ale Amazing Business School je pro nás samotné dost experimentální. Je totiž založen na intenzivní týmové práci, a to doslova za jízdy. Tři různá města, 920 ujetých kilometrů ve vlaku, několik hostů a mentorů, tak bych stručně shrnula tento jedinečný koncept, který jsem převzala od našich finských partnerů. V rámci předmětu studenti tvoří týmy a za jízdy ve vlaku intenzivně pracují na svých nápadech. K dotažení jejich nápadů a perfektnímu „pitchi“ (vymrštění, posun, pozn. red.) do úrovně excelence využívají mentory a hosty v rámci jednotlivých zastávek, kterými jsou Brno, Ostrava a Praha. Čím více jsou týmy mezifakultní, tím lépe! Takže, pokud to čtenáře zaujme, ať se mi určitě ozvou, předmět je otevřen pro všechny studenty ZČU.

A posledním typem aktivit Centra podnikání a udržitelnosti jsou iniciativy.

Já je osobně označuji jako aktivity typu Think out of the Box. Jde o jednorázové akce a setkání s environmentální a společenskou tematikou. Mohu zmínit naše

každoroční zapojení do celosvětového dne dárcovství Giving Tuesday, také jsme se přihlásili k iniciativě Doppler Wave, která bojuje za kohoutkovou vodu, nikoliv za tu v petce. Díky tomu jsme hrdým držitelem certifikátu Doppler Wave.

Můžete uvést příklad, jak centrum pomohlo studentům a jak se podílelo třeba na projektu veřejného, soukromého nebo neziskového sektoru?

Záleží, v jaké oblasti. V rámci soutěže Invest Day nám pod rukou prošla řada zajímavých nápadů, a to i s environmentálním či sociálním přesahem. Napadá mě třeba projekt tvorby softwaru pro e-shopy s ambicí ulehčit rozjezd e-shopů pro začínající podnikatele nebo edukativní projekt a simulační hra v oblasti diplomatické simulace. Pro tuto soutěž se každý rok spojujeme s konkrétními odborníky či podnikateli na dané téma, klidně i z neziskového či veřejného sektoru. Stejně tak v rámci předmětu Amazing Business School, kam jsme zapojili kolegy z Impact Hubu v Brně nebo VŠE či z Technické univerzity v Ostravě. V rámci Giving Tuesday jsme zorganizovali Den středoškolačka, pozvali středoškolačky k nám na fakultu, hráli s nimi byznysovou hru a rozvíjeli jejich nápady. Nebo jsme se spojili s neziskovou organizací Loono a zorganizovali workshop Dobré nitro. Momentálně se studenty třeba brainstormujeme nad nápady a možnostmi, jak přispět k městskému projektu Zelené město, který si klade za cíl zlepšit život Plzeňanů.

Vy sama udržitelnost nově také vyučujete v rámci samostatného předmětu. Jak se jmenuje a na jaký popud vznikl?

Jmenuje se zcela jednoduše Management udržitelnosti a vznikl na můj popud, respektive jeho vznik na fakultě vnímáme s vedením jako zcela přirozenou reakci na současné dění v ekonomice a společnosti. Navazuje vlastně i na celkovou strategii udržitelnosti naší fakulty včetně členství naší fakulty v SDG Accord.

Studentům jste při něm dávala dotazník na téma udržitelnosti.

Udělala jsem s nimi malý pokus, jehož výsledky ale zjistím až na konci semestru. Na první hodině jsem je nechala přemýšlet a zapsat si do mobilu nebo na jiné místo, které se jim neztratí, co si pod pojmem udržitelnost představují, co jim ten pojem evokuje. Na konci semestru, po kompletním absolvování našeho předmětu, pak srovnáme jejich původní představy s realitou.

Podle mého dojmu z přednášek mohu už teď říct, že sice tuto oblast nějakým způsobem znají, ale spíše povrchně. Hůře si ji spojují s konkrétními a detailnějšími situacemi, a to je škoda.

Jaká témata zmiňovali?

Nejvíce mezi studenty rezonovala témata směřující k problematice odpadů, a to od obecné otázky snížení množství odpadů po recyklaci, zero waste, plýtvání potravinami nebo celkově cirkulární ekonomiku. Dále uváděli třeba problematiku oděvního průmyslu nebo podpory regionálních výrobců. To je jen malá ukázka toho, co při úvodní hodině zmiňovali. No a my se s kolegyní Kristýnou Machovou snažíme, aby jejich představy a znalosti dostaly konkrétnější obrysy. Seznamujeme je tak s řadou pojmů a přístupů, jejichž znalost se jim bude určitě hodit. Namátkou třeba uhlíková neutralita, zmíněný greenwashing, SDGs neboli Cíle udržitelného rozvoje, certifikace Fairtrade, význam stakeholderů v rámci tvorby strategie udržitelnosti nebo význam reportingu nefinančních aktivit. Jak sám vidíte, jde o široké spektrum oblastí.

Co je podle vás vlastně nejdůležitější, aby se studenti o udržitelnosti dozvěděli? Je nějaká zásada, poučka, již ráda opakujete a vštěpujete?

Za mě je nejdůležitější, abychom se všichni, a to nejen mladá generace, naučili s tímto tématem pracovat a brát ho jakou běžnou součást našeho životního stylu. Udržitelnost je široké téma, můžeme se tu bavit o cirkulární ekonomice, Cílech udržitelného rozvoje, odpovědné spotřebě, dodavatelském řetězci, zeleném městě, inovacích a infrastruktuře, zero waste přístupu nebo o sociálním podnikání a sociálních inovacích. Témat je nepřeberné množství. Já budu spokojená, pokud budou mít studenti dostatečný přehled o možnostech, které pak mohou s klidem dál aplikovat a rozvíjet nejen v jejich budoucím zaměstnání, ale i v osobní rovině. A k tomu je potřeba nasát dost informací a příkladů z praxe. Proto mám velkou radost, že se mi daří získávat ke spolupráci nejen velké byznysové hráče, ale i neziskovou a veřejnou sféru. Bez konkrétních příkladů aplikace udržitelných principů by byla tato snaha poloviční.

Kromě Centra podnikání a udržitelnosti jste také členkou dozorčí rady Asociace společenské odpovědnosti, čím se zabývá? Spolupracují nějak centrum a asociace?

Troufnu si tvrdit, že v současné době je Asociace společenské odpovědnosti největší iniciativa společenské odpovědnosti a Cílů udržitelného rozvoje v České republice. Pro mě je dobrým zdrojem inspirace. Stará se o řádnou edukaci a osvětu v oblasti společenské odpovědnosti a udržitelnosti, realizuje celou řadu aktivit, například Ceny SDGs nebo Akcelerátor Cen SDGs. Zkrátka a dobře ji vnímám jako organizaci s udržitelným a inovativním srdcem na správném místě. Samozřejmě se propojuje její činnost s naším CPU a výukou, zmínila bych hlavně pomoc při získávání kontaktů pro výuku nebo možnost individuální konzultace. Asociaci se prozatím podařilo propojit pod jednu střechu přes 400 subjektů z neziskového, veřejného až po soukromý sektor a vzdělávací instituce. A v tom vidím velký přínos, navzájem se můžeme od sebe učit. ●

doc. Ing. Petra Taušl Procházková, Ph.D.

Působí na Fakultě ekonomické ZČU jako vedoucí katedry podnikové ekonomiky a managementu a vedoucí Centra podnikání a udržitelnosti. Profesně se zabývá především vybranou problematikou podnikové ekonomiky, rozvojem podnikavosti, podnikatelských nápadů a udržitelnosti. V roce 2015 se spolupodílela na založení Centra podnikání a udržitelnosti. Svoje akademické působení si nedokáže představit bez zahraničních kontaktů, které se snaží neustále rozšiřovat. Stojí za double degree programem s univerzitou HAMK ve Finsku, je autorkou a spoluautorkou několika monografií a učebnic a řady vědeckých článků, stejně tak jako tuzemských či zahraničních projektů. Od roku 2013 je členkou dozorčí rady Asociace společenské odpovědnosti.